



KUATIA OÑEMOHENDAHÁPE MBA'ÉICHAPA ONOÑE'ÊME'ÊTA PARAGUÁI ÑE'ENGUÉRA SÂMBHYHA HA TÁVA VILLA HAYES TAVAO

Táva Villa Hayes pe, Paraguái retâme, ára peteîha, jasypokõi, ary mokõisu mokõipa po, oja oñohendápe oñoñe'ême'ê haḡua Paraguái Ñe'enguéra Sâmbhyha, ko'ãga guive PÑS, omotenondéva Sâmbhyháramo karai **Javier Viveros**, hógava tape Hernando de Rivera N° 5475 ha Dr. Facundo Machain y Cptán. Ruy Díaz de Melgarejo táva Paraguáype ha **Villa Hayes Tavao**, hérape karai **Luis Alberto López** imoakáhara, hógava tape Avda. Mcal. López esquina Avda. Virgen de la Victoria, táva Villa Hayes-pe.

OJEKUAÁPYPE

PÑS, oñemoheñóiva Léi 4251/10 Ñe'enguéra rehegua rupive, oguerékoha ipoguýpe ohape'apóvo ñe'enguéra jeporu, ko'ýte mokõivéva ñane ñe'ê tee opa hendápe tetãyguakuéra apytépe; upéichante avei hembiaporãhahína ombokuatia, omyasãi ha omombarete ypykuéra ñe'ê, tenondete umi ikangy ha ikatúva omano, omboguatavo tembiapo ohechaukátava mba'eichaitépa ojeporu ñe'enguéra ñane retâme.

PÑS oñangarekoha ñane retãmegua ñe'enguéra jeporu rehe, pevarã omba'apo oúvo joajúpe Estado ha ava'aty ndive, ikatu haḡuáicha mbeguekatúpe ipyenda ha imbarete mokõive ñe'ê tee ha ambue tetã ñe'enguéra, tove opaite teko toguata ojoyke rehe ha toñomombarete, ha péicha taimbarete avei tetã reko tee ha rekosã'y.

Villa Hayes Tavao oguereko hembiaporãramo, opa mba'e oĩmavavoi Carta Orgánica Municipal, Léi V' 3966/10, ipehẽngue 12-hápe, ipehẽngue'i 8-pe. He'íva ko'ã mba'e:

"Tekombo'e, arandupy, ñembosarairã ha mba'épe: a) tekombo'e ñemyasãi; ã) ombosako'i tembiaporã municipalidad-pe ḡuarã tekombo'e rehegua, ha upevarã tohecha tekotevẽ oĩva itávape, tome'ê peteïcha juruja opavavépe, tohecha napeteïchahiha tapichakuéra, ani oporomboykétei, ha avei tekojoparaeta oĩva ipype; ch) tombohape tembiapo tekombo'e oñemboguata porã haḡua itávape, túva ha temimbo'ekuéra aty ñepytyvõ ha oñemombarete sector privado oipytyvõ haḡua tekombo'épe e) Oñemombarete arandupy, ñembosarairã, ha turismo."

OIKUAAUKA

PÑS ha **Municipalidad** oĩha peteĩ ñe'ême ojoajúvo omboguata haḡua tembiapo ikatúva oipytyvõ guarani





PARAGUÁI
ÑE'ËNGUÉRA
SÁMBVHYHA

Ñe'ë oñemomba'eguasú, ojehecha ha ojeporu haḡua opa hendápe ha opa mba'erã, Paraguái ñe'ë tee háicha: upéichante avei oñemboguatávo ñe'ë Raporeka táva Villa Hayes-pe.

Mokõive Temimoimby heko añeteha ikatu haḡuaicha oñopytyvõ ha omba'apo oñondive.

Ñe'ëme'ë rupive PÑS ha Villa Hayes Tavao oñopytyvõse jahechápa nomboguatái oñondive apopyrã ha ambue mba'e oñekotevẽkuaátava oñemboguata haḡua tembiapo.

OÑOÑE' ËME'Ë

VORE PETEĨHA: MA'ERÁPA

Ñe'ëme'ë rupive PÑS ha Tavao oñopytyvõse jahechápa nomboguatái oñondive apopyrã ha ambue mba'e oñekotevẽkuaátava oñemboguata haḡua tembiapo ñopytyvõrã, **mokõivéva ohecha poráva.**

VORE MOKÕIHA : ÑE'ËME'Ë OJUPE ĠUARÃ

PÑS he'i ojaipotaha:

- 1- Omoĩta mba'apohára ikatupyryva omboguata haḡua hekopete opaichagua hupytyrã ojehekáva.
- 2- He'íta mba'épa ojapokuaa mokõive, omba'apoháichajepi voi hikuái.
- 3- Ohape'apo ha omboguatáta tembiapo **Villa Hayes Tavao** ndive, jahechápa noñemombaretéi ha noñemopyendái guarani ñe'ë jeporu **Villa Hayes** tavaópe, ha upéichante avei upe táva ryepýpe, taha'e Estado mba'éva térã ha'eýape.
- 4- Oipytyvõ **Villa Hayes tavaópe** opa tembiaporã ombohapéva guarani ojeporu haḡua opa mba'erã ha opa hendápe ko távape.

Villa Hayes tavao he'i ojaipotaha:

- 1- Oiporúta guarani ñe'ë opaite kuartia oguenohẽvape, ha ombohapéta akói ojeporu haḡua oñeñe'ë térã ojehaikuévo ko távape.
- 2- Omboguatáta PÑS ndive tembiaporã tekotevẽva oñemboaje potávo L. 4251/10 Ne'ënguéra rehegua.





3- Ojapóta tekotevêva jahechápa ndoykekói Guarani ñe'ẽme, tove tojeporu opa mba'erã ha opa hendápe ko távape, taha'e Estado remimoĩmbýpe térã ra'e'yvape,

4- Oipytyvõta opa tembiapo osêva ko ñe'ẽme'ẽgui.

5- Oiporúta PÑS ra'ãnga opaite kuartia ojapóva hikuái oñondivépe.

VORE MBOHAPYHA: AMBUE KUATIAKUÉRA REHEGUA

Ohupyty haḡua ohekáva, mokõivéva oñemoĩta peteĩ ñe'ẽme tembiapo ñemboguatara, upéicha oñeikotevérõ, ko'yte umi mokõivéva ohechaporáva peguarã. Ojehecháta mba'eichaitépa onemboguatáta hupytyrã, mba'etépa pe ojejapótava ha mba'épa ome'ẽta peteĩteĩva. Oñemyesakãporãta tembiapo onemboguatátava ha ipype ogehupytyseva ha o mba'emba'épa ojapóta peteĩteĩva.

VORE IRUNDYHA: TEMBIAPORÃ REHEGUA

Tapichakuéra omba'apóva ko ñe'ẽme'ẽme imboguataharakuéra rerape oñemohendáta hembiapoha pegua léi he'iva ári, ojeívo ambue iñominga irũ léi he'ivagui ha ombojoaju'y rehe hembiapokuéra tee ojuehe.

VORE POHA: TEMIMOĨMBY HOVÁI OĨVA REHEGUA

Ko tembiapo mboguataharakuéra oñomongeta haḡua oikotevéháicha, ombohape porãve haḡua ko'ã tembiaporã, mokõivéva omoĩta umi tapicha ogueroguatátava tembiapo Ñe'ẽme'ẽme osêva; ko'ãva ombojoajúta tembiapo jahechápa ndojehupytyi opa mba'e ojehakáva ko kuartia rupive.

VORE POTEĨHA: ÑOMOMARANDU REHEGUA

Opaichagua marandu térã kuartia oguerahaukáva ojupe mboguataharakuéra omboajéta oguerahaukama guive ojupe hikuái ojohóga teépe, ojeémava mamoiépa opyta, ko kuartia ñepyrũmbýpe.





VORE POKŌIHA: MBA'E ÑE'ĒMEPA OJEPYTÁTA OÍRAMO JOAVY

Mokōivéva mboguatahára omoañete ko kuatia py'aporāme ha ojaaposégui mba'eporā, upéicha rupi oñemoĩ hikuái peteĩ ñe'ēme peichahágui oíramo joavy téra mba'ejerure oñondive, mokōivéva oñomongetataha oġuahẽ haġua peteĩ ñe'ēme, ohechakuaahávo mba'erāpa oñemboajékuri ko Ñe'ēme'ẽ, yřō ojoguerahava'erā peteĩ mediación ha arbitraje ojaпокuaáva rendápe, oja mboyve hikuái justicia renondépe..

VORE POAPYHA: ARAKA'E GUIVE, ARAKA'E PEVE HA MBA'ÉICHARŌPA OÑEMOAMBUEKUAA.

1. Ko Ñe'ēme'ẽ oñepyrūtama oguata oñemoañeteha ára guive. Ojepysóta mokōi ary pukukue ha ikatúta oñembopukuve, oírna guive oñoñe'ēme imboguataharakuéra;
2. Ikatúta oñemoambue téra oñemoĩngeve ipype ambue mba'e, pevarā oñemboguapyva'erā kuatia ári, mokōive hendáguivo ojehecháramo tekotevẽha; oñembojoapýtaramo oñeñangarekova'erā hekopete, ani iñambue tuichaitéti.

VORE PORUNDYHA: ÑEMONDOHO REHEGUA

Ko Ñe'ēme'ẽ ikatúta oñemondoho:

- a) Oñemoĩma guive oñoñe'ēme imboguataharakuéra;
- ă) Ojehúramo mba'e ohapejoko ha oikytíva tembiapo ñemboguata oñondive;
- ch) Peteíva ndojapóiramo oje'éva ojejapotaha ko Moñe'ēme;
- e) Peteíva moakāhára apytégui ikatu omondoho, omombe'úma guive hovaiguápe mbohappya ára upe mboyve, kuatiahai rupive;
- ë) Oġuahẽma rupi hu'áme ára oñemoĩva'ekue.

Ko Ñe'ēme'ẽ oñemondohóramo tape ku'a rehe, umi tembiapo oñemboguatavahína ndaikatúi osóvo, ohova'erā hese hu'ã meve; upéicha ojehúramo, tapichakuéra ohupytýva mba'e porā ko ñomingágui ndopytapareimo'ái, nde'írima guive ambue mba'e moakāharakuéra.





PARAGUÁI
ÑE'ĒNGUÉRA
SĂMBYHYHA

VORE PAHA: NEÍ ÑE'ĒME'Ē REHEGUA

Ohechaukahávo ojupe oíha oñoñe'ême, imboguataharakuéra omboguapy héra mokõi kuation ojeheguaitévape, ojehaíva mokõive tetã ñe'ẽ tee, guarani ha castellano-pe, tenda ha ára oiháicha ñepyrũrãme.



Luis Alberto López

**Moãkahára
Villa Hayes Tavao**



Javier Viveros

**Sãmbyhyhára
Paraguái Ñe'nguéra Sãmbyhyha**